

InfoCuria
Case-law

English (en) ▼

[Home](#) > [Search form](#) > [List of results](#) > [Documents](#)Language of document : Romanian ▼ ECLI:EU:T:2025:483

Ediție provizorie

HOTĂRÂREA TRIBUNALULUI (Marea Cameră)
14 mai 2025(*)

„ Acces la documente – Regulamentul (CE) nr. 1049/2001 – Documente referitoare la mesajele text dintre președinta Comisiei și președintele-director general al companiei farmaceutice Pfizer – Refuzul accesului – Prezumția de veridicitate a declarației de nedeținere a documentelor – Lipsa unor explicații plauzibile care să permită stabilirea motivelor inexistenței sau nedeținerii – Păstrarea documentelor – Principiul bunei administrări ”

În cauza T-36/23,

Matina Stevi, cu domiciliul în Bruxelles (Belgia),**The New York Times Company**, cu sediul în New York, New York (Statele Unite),
reprezentate de B. Kloostra și P.-J. Schüller, avocați,

reclamante,

împotriva

Comisiei Europene, reprezentată de P. Stancanelli, A. Spina și M. Burón Pérez, în calitate de agenți,

pârâtă,

TRIBUNALUL (Marea Cameră),

compus din domnul M. van der Woude, președinte, domnii S. Papasavvas, R. da Silva Passos, J. Svenningsen, L. Truchot, R. Mastroianni, H. Kanninen, J. Schwarcz, P. Nihoul, J. Martín y Pérez de Nanclares, G. Hesse și M. Sampol Pucurull (raportor), doamna M. Stancu și domnii I. Nömm și K. Kecsmár, judecători,
grefier: domnul A. Marghelis, administrator,
având în vedere faza scrisă a procedurii, în special măsura de organizare a procedurii din 11 septembrie 2024 și răspunsurile părților depuse la grefa Tribunalului la 4 și la 7 octombrie 2024,
în urma ședinței din 15 noiembrie 2024,
pronunță prezenta

Hotărâre

Prin acțiunea întemeiată pe articolul 263 TFUE, reclamantele, doamna Matina Stevi și The New York Times Company, solicită anularea Deciziei C(2022) 8371 final a Comisiei Europene din 15 noiembrie 2022, adoptată în temeiul articolului 4 din Dispozițiile privind punerea în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 1049/2001 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 mai 2001 privind accesul public la documentele Parlamentului European, ale Consiliului și ale Comisiei (JO 2001, L 145, p. 43, Ediție specială, 01/vol. 3, p. 76), în privința unei cereri de acces la toate mesajele text dintre președinta Comisiei și președintele-director general al întreprinderii farmaceutice Pfizer trimise în perioada 1 ianuarie 2021-11 mai 2022 (denumită în continuare „decizia atacată”).

Istoricul cauzei

Prin e-mailul din 11 mai 2022, doamna Stevi, ziaristă angajată la cotidianul *The New York Times*, a solicitat Comisiei, în temeiul Regulamentului nr. 1049/2001, accesul la toate mesajele text dintre președinta Comisiei și președintele-director general al întreprinderii farmaceutice Pfizer trimise în perioada 1 ianuarie 2021-11 mai 2022. Această cerere a fost înregistrată la 12 mai 2022 cu numărul GESTDEM 2022/2678 (denumită în continuare „cererea inițială”).

La 28 iunie 2022, neprimind niciun răspuns din partea Comisiei în termenul prevăzut la articolul 7 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1049/2001, reprezentanta reclamantelor a formulat o primă cerere de confirmare a accesului la documente, în temeiul articolului 7 alineatul (4) din regulamentul menționat, „în numele doamnei Matina Stevi, acționând pentru The New York Times [Company]”.

Prin scrisoarea din 20 iulie 2022, adresată doamnei Stevi, Comisia a răspuns la cererea inițială și a arătat că nu este în măsură să îi dea curs, deoarece nu deține documente care să corespundă descrierii care figurează în cererea menționată.

Prin scrisoarea din 9 august 2022, reprezentanta reclamantelor a formulat, în temeiul articolului 7 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1049/2001, „în numele [doamnei] Stevi, acționând pentru The New York Times [Company]”, o a doua cerere de confirmare a accesului la documente (denumită în continuare „cererea de confirmare”), care a fost înregistrată de Comisie în aceeași zi.

Prin e-mailul din 31 august 2022, Comisia a informat-o pe doamna Stevi că cererea de confirmare este în continuare în curs de soluționare și că, în aplicarea articolului 8 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1049/2001, este necesar să prelungească termenul de soluționare a acesteia cu 15 zile lucrătoare, și anume până la 21 septembrie 2022.

Prin e-mailul din 21 septembrie 2022, Comisia a informat-o pe doamna Stevi că s-a finalizat examinarea cererii de confirmare, dar că proiectul său de decizie trebuie să mai primească aprobarea serviciului său juridic, asigurând-o totodată că îi va transmite un răspuns în cel mai scurt timp.

La 16 noiembrie 2022, Comisia a transmis doamnei Stevi decizia atacată, prin care i-a indicat că nu este în măsură să dea curs cererii inițiale deoarece nu deține niciun document care să corespundă descrierii care figurează în respectiva cerere.

Concluziile părților

Reclamantele solicită Tribunalului:

anularea deciziei atacate;

obligarea Comisiei la plata cheltuielilor de judecată.

Comisia solicită Tribunalului:

respingerea acțiunii;

obligarea reclamantelor la plata cheltuielilor de judecată.

În drept

Cu privire la admisibilitate

Cu privire la calitatea procesuală activă a The New York Times Company

În memoriul în apărare, Comisia arată că The New York Times Company nu are calitate procesuală activă. În această privință, ea arată că cererea inițială a fost depusă exclusiv de doamna Stevi și că cererile de confirmare ulterioare au fost prezentate de avocata Bondine Kloostra, care a declarat că o reprezintă pe „[doamna] [...] Stevi, acționând pentru The New York Times [Company]”. În plus, Comisia arată că doamna Stevi este unicul destinatar al deciziei atacate.

Trebuie arătat că acțiunea este admisibilă în măsura în care este introdusă de doamna Stevi, ceea ce de altfel Comisia nu contestă. Or, potrivit unei jurisprudențe constante, în cazul unei acțiuni unice, atunci când una dintre reclamante are calitate procesuală activă, nu este necesar să se examineze calitatea procesuală activă a celorlalte reclamante (a se vedea în acest sens Hotărârea din 9 iunie 2011, Comitato „Venezia vuole vivere” ș.a./Comisia, C-71/09 P, C-73/09 P și C-76/09 P, EU:C:2011:368, punctul 37, și Hotărârea din 11 decembrie 2013, Cisco Systems și Messagenet/Comisia, T-79/12, EU:T:2013:635, punctul 40).

În consecință, dat fiind că doamna Stevi are calitatea procesuală activă pentru a contesta decizia atacată, prezenta acțiune trebuie declarată admisibilă, fără a fi necesară examinarea calității procesuale active a The New York Times Company.

Cu privire la admisibilitatea elementelor de probă prezentate de reclamante pentru prima dată în anexa la replică

Replica depusă de reclamante cuprinde în anexă, la numerele R.1 și R.2, transcrierile interviurilor pe care doamna Stevi le-a realizat, separat, cu președinta Comisiei și, respectiv, cu președintele-director general al întreprinderii farmaceutice Pfizer la 25 aprilie 2021 (denumite în continuare „transcrierile interviurilor”).

În duplică, Comisia susține că reclamantele nu justifică întârzierea în prezentarea transcrierilor interviurilor, după cum se impune la articolul 85 alineatul (2) din Regulamentul de procedură al Tribunalului, astfel încât transcrierile respective sunt inadmisibile. Comisia precizează că aceste elemente de probă existau deja la data depunerii cererii introductive și, prin urmare, ar fi putut fi prezentate fără dificultate în anexa la aceasta.

Potrivit articolului 85 alineatul (1) din Regulamentul de procedură, probele se depun și se propun în cadrul primului schimb de memorii. În temeiul articolului 85 alineatul (2) din același regulament, părțile mai pot depune sau propune probe în sprijinul argumentației lor atât în cadrul replicii, cât și al duplicii, cu condiția ca întârzierea în depunerea sau propunerea acestora să fie justificată.

Trebuie să se observe că doamna Stevi a avut interviurile cu președinta Comisiei și cu președintele-director general al întreprinderii farmaceutice Pfizer la 25 aprilie 2021, mai exact cu aproape doi ani înainte de data la care reclamantele au introdus prezenta acțiune. Reclamantele ar fi putut, așadar, transcrie interviurile menționate și ar fi putut prezenta transcrierile lor în fața Tribunalului încă din stadiul cererii introductive.

Prin urmare, trebuie să se examineze dacă întârzierea în prezentarea transcrierilor interviurilor a fost justificată în speță, în conformitate cu articolul 85 alineatul (2) din Regulamentul de procedură.

În acest sens, în nota de subsol 2 de la pagina 3 din replică, reclamantele arată că cererea introductivă atribuie, din eroare, președintei Comisiei declarațiile pe care le-a făcut președintele-director general al întreprinderii farmaceutice Pfizer și că, pentru a evita orice confuzie, sunt furnizate Tribunalului în anexa la replică transcrierile interviurilor. În plus, ca răspuns la o întrebare scrisă a Tribunalului adresată prin intermediul unei măsuri de organizare a procedurii, reclamantele susțin că, deși dețineau, desigur, înregistrările interviurilor la data introducerii cererii introductive, nu au transcris totuși interviurile menționate decât atunci când au depus replica pentru a elimina orice ambiguitate cu privire la identitatea persoanei aflate la originea declarațiilor în cauză.

În lumina celor ce precedă, în împrejurările prezentei cauze, este necesar să se concluzioneze că depunerea tardivă a transcrierilor interviurilor în anexa la replică este justificată și, prin urmare, că aceste probe trebuie declarate admisibile în sensul articolului 85 alineatul (2) din Regulamentul de procedură.

Cu privire la fond

În susținerea acțiunii formulate, reclamantele invocă trei motive, întemeiate, primul, pe încălcarea articolului 3 litera (a) din Regulamentul nr. 1049/2001, precum și a articolului 11 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (denumită în continuare „carta”), al doilea, pe încălcarea articolului 2 alineatul (3) din Regulamentul nr. 1049/2001 și, al treilea, pe încălcarea principiului bunei administrări.

Tribunalul apreciază că este necesar să examineze mai întâi cel de al treilea motiv.

În cadrul celui de al treilea motiv, reclamantele contestă în esență legalitatea refuzului Comisiei de a divulga documentele solicitate.

În susținerea acestui motiv, reclamantele reproșează Comisiei că a încălcat principiul bunei administrări prin faptul că s-a limitat, pentru a refuza să admită cererea lor de acces la documente, să invoce inexistența documentelor solicitate, fără a furniza o explicație care să permită să se înțeleagă motivul pentru care nu s-au putut găsi documentele solicitate. În acest sens, reclamantele arată că simpla negare a existenței documentelor solicitate de către Comisie în decizia atacată nu este suficientă.

Mai precis, reclamantele susțin că articolul publicat în *The New York Times* la 28 aprilie 2021, precum și interviurile realizate de doamna Stevi cu președinta Comisiei și cu președintele-director general al întreprinderii farmaceutice Pfizer dovedesc existența materială a documentelor solicitate. Astfel, din moment ce prezumția de veridicitate a declarației Comisiei potrivit căreia nu ar deține documentele solicitate este răsturnată, ar reveni Comisiei sarcina de a dovedi inexistența sau nedeținerea acestor documente, prin furnizarea unor explicații plauzibile care să permită stabilirea motivelor unei asemenea inexistențe sau nedețineri.

Or, reclamantele susțin că declarația din decizia atacată, potrivit căreia s-ar fi efectuat „noi căutări temeinice” ale documentelor solicitate, nu permite nicidecum să se stabilească dacă această căutare a privit numai documente înregistrate în sistemul de gestionare a evidențelor Comisiei sau dacă a inclus și căutarea documentelor neînregistrate în sistemul de gestionare menționat. Pe de altă parte, decizia atacată nu ar fi precisă în privința eventualelor locuri de stocare care ar fi fost consultate, nu ar indica dacă telefonul sau telefoanele mobile ale președintei Comisiei au făcut obiectul căutărilor efectuate și nu ar indica nici motivele pentru care mesajele text solicitate nu ar fi fost găsite.

Comisia contestă argumentele reclamantelor.

Cu titlu introductiv, în duplică, Comisia arată că reclamantele au invocat pentru prima dată în stadiul replicii argumentația potrivit căreia prezumția de veridicitate a declarației sale de nedeținere a documentelor solicitate a fost răsturnată și potrivit căreia revine, în consecință, Comisiei sarcina de a furniza explicații plauzibile care să permită să se dovedească inexistența sau nedeținerea acestor documente. Astfel, Comisia precizează că este vorba despre un motiv nou, a cărui invocare tardivă este interzisă de articolul 84 din Regulamentul de procedură.

În orice caz, presupunând că acest motiv nou este admisibil, Comisia consideră în esență că reclamantele nu au prezentat niciun element de natură să repună în discuție prezumția de veridicitate a declarației sale potrivit căreia nu ar deține documentele solicitate. Comisia arată în acest sens că nu există decât o singură mențiune a unui schimb de mesaje între președinta sa și președintele-director general al întreprinderii farmaceutice Pfizer, care figurează la pagina 15 din documentul prezentat de reclamante în anexa R.2 la replică, într-o declarație atribuită acestuia din urmă. Pe de altă parte, potrivit Comisiei, din declarația menționată reiese doar că mesajele text trimise între președinta sa și președintele-director general al întreprinderii farmaceutice Pfizer n-au jucat decât un rol auxiliar în conversațiile pe care le-au avut.

În plus, Comisia susține că, presupunând chiar că declarația dată de președintele-director general al întreprinderii farmaceutice Pfizer este suficientă pentru a răsturna prezumția de veridicitate a declarației potrivit căreia Comisia nu deține documentele solicitate, este în continuare posibil ca ea să furnizeze explicații plauzibile care să permită confirmarea afirmațiilor sale. În această privință, arată că decizia atacată furnizează explicațiile menționate prin faptul că indică, pe de o parte, că s-au efectuat noi căutări temeinice, din păcate, fără succes, și, pe de altă parte, că mesajele text ar fi fost înregistrate și, prin urmare, ar fi fost identificate în cazul în care ar fi conținut informații importante care nu sunt de scurtă durată sau în cazul în care informațiile pe care le conțineau ar fi putut implica măsuri sau acțiuni subsecvente din partea sa ori a unuia dintre departamentele sale.

Cu privire la cauza de inadmisibilitate invocată de Comisie

Potrivit articolului 84 alineatul (1) din Regulamentul de procedură, pe parcursul procesului, invocarea de motive noi este interzisă, cu excepția cazului în care acestea se întemeiază pe elemente de drept și de fapt care au apărut în cursul procedurii. Totuși, un motiv sau un argument care constituie dezvoltarea unui motiv enunțat anterior, direct sau implicit, în cererea de sesizare și care prezintă o legătură strânsă cu acesta trebuie declarat admisibil (a se vedea Hotărârea din 11 iulie 2013, Ziegler/Comisia, C-439/11 P, EU:C:2013:513, punctul 46 și jurisprudența citată).

În speță, în cererea introductivă, reclamantele au susținut teza potrivit căreia președinta Comisiei și președintele-director general al întreprinderii farmaceutice Pfizer și-au trimis mesaje text și au prezentat indicii pentru a dovedi existența documentelor solicitate. Ele au reproșat totodată Comisiei că nu a furnizat nici cea mai mică explicație care să permită să se înțeleagă motivul pentru care nu ar fi deținut aceste mesaje text.

În această privință, este necesar să se constate că elementele juridice pe care se întemeiază al treilea motiv, și anume existența unei prezumții de veridicitate a declarațiilor instituțiilor și pretinsa inexistență a unor motive care să poată explica inexistența mesajelor text solicitate, erau deja prezente în cererea introductivă.

Prin urmare, deși, desigur, ca răspuns la observațiile Comisiei din memoriul în apărare, reclamantele au inserat în replică aceste elemente juridice într-un cadru factual corectat, nu este mai puțin adevărat că argumentația replicii prezintă o legătură strânsă cu cea invocată în cererea introductivă.

Prin urmare, cauza de inadmisibilitate invocată de Comisie trebuie înlăturată.

Cu privire la temeinicia motivului

– *Considerații introductive*

Trebuie amintit că, astfel cum reiese din articolul 1 din Regulamentul nr. 1049/2001 interpretat în special în lumina considerentului (4) al aceluiași regulament, acesta urmărește să confere cel mai mare efect posibil dreptului de acces public la documentele deținute de instituții și că, potrivit considerentului (11) al regulamentului menționat, „[î]n principiu, publicul ar trebui să aibă acces la toate documentele instituțiilor”.

Orice refuz al accesului la documente solicitate unei instituții a Uniunii Europene poate face obiectul unei contestații pe cale judiciară. Acest lucru este valabil indiferent de motivul invocat pentru a refuza acest acces. Orice altă soluție ar face imposibil controlul care trebuie exercitat de instanța Uniunii asupra temeiniciei unei decizii de refuz al accesului la documentele instituțiilor, întrucât ar fi suficient ca instituția în cauză să afirme că un document nu există pentru a se sustrage oricărui control jurisdicțional. Prin urmare, trebuie să se constate că inexistența unui document la care se solicită accesul sau împrejurarea că acesta nu s-ar afla în posesia instituției în cauză nu determină inaplicabilitatea principiului transparenței și a dreptului de acces la documente. Instituția în cauză trebuie, dimpotrivă, să răspundă solicitantului și să justifice eventual în fața instanței refuzul accesului pentru acest motiv (a se vedea Hotărârea din 20 septembrie 2019, *Dehousse/Curtea de Justiție a Uniunii Europene*, T-433/17, EU:T:2019:632, punctul 35 și jurisprudența citată).

Pe de altă parte, exercitarea dreptului de acces presupune în mod necesar pentru orice persoană interesată ca documentele solicitate să existe și să fie deținute de instituția vizată, chiar dacă dreptul de acces la documente nu poate fi invocat pentru a obliga instituția să creeze un document care nu există. În plus, trebuie amintit că, potrivit unei jurisprudențe constante, atunci când o instituție afirmă că un document nu există în cadrul unei cereri de acces, inexistența acestui document este prezumată, în conformitate cu prezumția de veridicitate aferentă acestei declarații (a se vedea în acest sens Hotărârea din 20 septembrie 2019, *Dehousse/Curtea de Justiție a Uniunii Europene*, T-433/17, EU:T:2019:632, punctul 36 și jurisprudența citată, Hotărârea din 24 martie 2021, *BK/EASO*, T-277/19, nepublicată, EU:T:2021:161, punctul 60 și jurisprudența citată, și Hotărârea din 15 martie 2023, *Basaglia/Comisia*, T-597/21, nepublicată, EU:T:2023:133, punctul 25 și jurisprudența citată).

Cu toate acestea, o asemenea prezumție poate fi răsturnată prin orice mijloace, pe baza unor indicii pertinente și concordante prezentate de solicitantul accesului. Această prezumție trebuie aplicată prin analogie în ipoteza în care instituția declară că nu se află în posesia documentelor solicitate (a se vedea Hotărârea din 20 septembrie 2019, *Dehousse/Curtea de Justiție a Uniunii Europene*, T-433/17, EU:T:2019:632, punctul 37 și jurisprudența citată).

În cazul în care această prezumție este răsturnată, iar Comisia nu se mai poate prevala de ea, îi revine sarcina de a dovedi inexistența sau nedeținerea documentelor solicitate, furnizând explicații plauzibile care să permită stabilirea motivelor unei asemenea inexistențe sau nedețineri (a se vedea în acest sens Hotărârea din 20 septembrie 2019, *Dehousse/Curtea de Justiție a Uniunii Europene*, T-433/17, EU:T:2019:632, punctul 49 și jurisprudența citată).

În plus, dreptul de acces la documente impune instituțiilor să facă tot posibilul pentru a facilita exercitarea efectivă a acestui drept. Această exercitare presupune ca instituțiile în cauză să procedeze, în cea mai mare măsură posibilă și într-un mod nearbitrar și previzibil, la întocmirea și la păstrarea documentației privind activitățile lor (a se vedea Hotărârea din 20 septembrie 2019, *Dehousse/Curtea de Justiție a Uniunii Europene*, T-433/17, EU:T:2019:632, punctul 38 și jurisprudența citată).

– *Cu privire la răsturnarea prezumției de inexistență*

În speță, în decizia atacată, Comisia a arătat că nu este în măsură să dea curs cererii de acces la documente menționată deoarece nu deține niciun document care să corespundă descrierii care figurează în cererea menționată.

Trebuie să se sublinieze însă că din explicațiile furnizate de Comisie ca răspuns la o întrebare pe care Tribunalul i-a adresat-o în cadrul unei măsuri de organizare a procedurii reiese că ea „nu dezmente faptul că au fost trimise mesaje text între președinta Comisiei și [președintele-director] general al [întreprinderii farmaceutice] Pfizer în cursul contactelor pe care le-au avut în primele luni ale anului 2021”, mergând până la a afirma că „nu [a] negat niciodată acest fapt”.

În ședință, Comisia nici nu a confirmat, nici nu a infirmat existența acestui schimb de mesaje text în trecut și nu a putut decât să presupună că acest schimb a putut avea loc. În acest sens, Comisia a susținut că nu știe dacă documentele solicitate au existat într-adevăr întrucât nu le deține. În plus, Comisia a arătat de asemenea că, întrucât președinta sa și președintele-director general al întreprinderii farmaceutice Pfizer au un program încărcat și întâlniri programate în mod obișnuit de secretariatul, asistenții sau angajații lor, în contextul special al pandemiei de COVID-19, ei nu au avut posibilitatea să recurgă la această cale, ci și-au trimis mesaje text pentru a-și organiza și planifica discuțiile orale.

În aceste împrejurări, trebuie să se constate că răspunsurile Comisiei se întemeiază fie pe supoziții, fie pe informații oscilante sau imprecise.

Cu toate acestea, nu este mai puțin adevărat că, în pofida acestor imprecizii, Comisia susține că nu deține documentele solicitate, astfel încât revine reclamantelor sarcina de a prezenta indicii pertinente și concordante care să permită răsturnarea prezumției de nedeținere a acestor documente, conform jurisprudenței citate la punctele 38 și 39 de mai sus.

În această privință, expresia „posesie” sau „deținere” nu se poate limita la posesia sau la deținerea de documente de către instituție la momentul la care aceasta răspunde la cererea de confirmare, dat fiind că exercitarea dreptului de acces la un document ar fi lipsită de obiect dacă instituția în cauză ar putea, pentru a se sustrage de la obligațiile sale, să se limiteze la a susține că documentele solicitate nu au putut fi găsite.

Prin urmare, trebuie să se verifice în speță dacă reclamantele au prezentat indicii pertinente și concordante care să demonstreze că, la un moment dat, Comisia s-a aflat în posesia mesajelor text solicitate, ceea ce echivalează, având în vedere afirmațiile Comisiei, cu a verifica dacă asemenea documente au putut exista.

În acest sens, în primul rând, reclamantele arată că existența documentelor solicitate a fost dezvăluită de articolul publicat în *The New York Times* la 28 aprilie 2021 și redactat pe baza interviurilor pe care doamna Stevi le-a realizat cu președinta Comisiei și cu președintele-director general al întreprinderii farmaceutice Pfizer.

Reiese în special din articolul de presă sus-menționat că, „timp de o lună, [președinta Comisiei a] comunicat prin mesaje text și apeluri telefonice cu președintele-director general al [întreprinderii farmaceutice] Pfizer”.

Pe de altă parte, rezultă de asemenea din articolul de presă menționat că „[președinta Comisiei] și [președintele-director general al companiei farmaceutice Pfizer] au avut un prim contact în ianuarie [2021], atunci când [președintele-director general al întreprinderii farmaceutice Pfizer] a trebuit să explice motivul pentru care întreprinderea sa a trebuit să întrerupă temporar aprovizionarea cu vaccinuri [în Uniune] în timp ce își moderniza instalațiile de producție din Belgia”. Acest articol de presă precizează în plus că, „[î]n timp ce lucrările de îmbunătățire a uzinei belgiene se desfășurau relativ ușor, discuțiile dintre [președinta Comisiei] și [președintele-director general al întreprinderii farmaceutice Pfizer] au continuat, astfel cum au raportat cei doi cu ocazia interviurilor pe care le-au acordat [cotidianului] *The New York Times*”. În plus, din același articol de presă reiese că „[a]ceste apeluri au condus la o serie de acorduri între Uniune [...] și întreprinderile [farmaceutice Pfizer și BioNTech]”. În sfârșit, din articolul de presă menționat rezultă de asemenea că președintele-director general al întreprinderii farmaceutice Pfizer a declarat că a „stabilit o legătură cu [președinta Comisiei]”.

În al doilea rând, reclamantele apreciază că existența documentelor solicitate este confirmată și de interviurile pe care doamna Stevi le-a realizat cu președinta Comisiei și cu președintele-director general al întreprinderii farmaceutice Pfizer.

În această privință, rezultă în special din transcrierea interviului pe care doamna Stevi l-a avut cu președintele-director general al întreprinderii farmaceutice Pfizer că acesta a declarat că, „[f]ără a întâmpina dificultăți [...], [președinta Comisiei și el] au început să lucreze din ce în ce mai [des]”, că „[președinta Comisiei] i-a [trimis] [numărul] său de telefon”, că „[puteau] discuta dacă [Comisia] avea întrebări” și că „[ei] și-au trimis mesaje text [atunci când au avut] aspecte de abordat”. Pe de altă parte, președintele-director general al întreprinderii farmaceutice Pfizer a arătat că „[f]aptul de a ști că pot fi contactați [și că președinta Comisiei] îl putea contacta i-a oferit [președintei Comisiei] un mare reconfort și că ea avea posibilitatea de a-l recontacta cu privire la cererile sale”. În sfârșit, președintele-director general al întreprinderii farmaceutice Pfizer a declarat că „ceea ce era foarte diferit în raport cu [președinta Comisiei] era că au dezvoltat o grad de încredere ridicat datorită căruia puteau avea discuții aprofundate”.

În plus, din interviul pe care doamna Stevi l-a avut cu președinta Comisiei rezultă că, în răspuns la o întrebare adresată de doamna Stevi cu privire la aspectul dacă a existat „un apel telefonic [...] sau un e-mail în această perioadă care i-ar fi rămas în memorie ca un punct de cotitură în modul în care a gestionat situația”, președinta Comisiei a menționat existența unor contacte cu președintele-director general al întreprinderii farmaceutice Pfizer și a apreciat „reacția personală” a acestuia.

În al treilea rând, reclamantele apreciază că Raportul special al Curții de Conturi Europene privind achiziționarea de vaccinuri de către Uniune în contextul pandemiei de COVID-19 confirmă procesul informal de negociere purtat cu ocazia negocierii contractelor în materia vaccinurilor în cadrul pandemiei de COVID-19, astfel cum a fost descris de președinta Comisiei și de președintele-director general al întreprinderii farmaceutice Pfizer în interviurile pe care le-au avut cu doamna Stevi. În această privință, reclamantele arată că Curtea de Conturi a efectuat o evaluare a negocierii contractelor menționate și a constatat că, în speță, Comisia nu a furnizat nicio informație cu privire la negocierile preliminare în vederea încheierii contractelor sus-menționate, precum calendarul negocierilor, procesele-verbale ale discuțiilor și detaliile privind termenele și condițiile convenite.

Reiese în special din raportul sus-menționat că, „[î]n martie 2021, președinta Comisiei a purtat negocieri preliminare pentru un contract cu Pfizer/BioNTech”. Pe de altă parte, Curtea de Conturi arată în raportul său că „[ea] nu a primit nicio informație cu privire la negocierile preliminare pentru cel mai important contract al [Uniunii]”.

În speță, din ansamblul acestor indicii rezultă că reclamantele au prezentat elemente pertinente și concordante care descriu existența unor schimburi, în special de mesaje text, între președinta Comisiei și președintele-director general al întreprinderii farmaceutice Pfizer, în cadrul achiziționării de vaccinuri de către Comisie de la întreprinderea menționată în contextul pandemiei de COVID-19.

Din cele de mai sus rezultă că reclamantele au reușit să răstoarne prezumția inexistenței și, pe cale de consecință, astfel cum reiese din cuprinsul punctului 48 de mai sus, a nedeținerii documentelor solicitate.

– *Cu privire la explicațiile furnizate de Comisie*

Trebuie amintit că exercitarea efectivă a dreptului de acces la documente, care decurge din imperativul transparenței, presupune ca instituțiile în cauză să procedeze, în cea mai mare măsură posibilă și în mod nearbitrar și previzibil, la întocmirea și la păstrarea documentației privind activitățile lor. Cu alte cuvinte, din dreptul de acces la documentele deținute de instituția în cauză rezultă că aceasta are obligația de a asigura și păstrarea lor în timp, legată de obligația de bună administrare consacrată la articolul 41 din cartă, fără a aduce atingere, desigur, altor condiții de drept aplicabile, precum cele referitoare la protecția datelor (a se vedea în acest sens Hotărârea din 20 septembrie 2019, *Dehousse/Curtea de Justiție a Uniunii Europene*, T-433/17, EU:T:2019:632, punctul 47 și jurisprudența citată). De asemenea, obligația de diligență, care este inerentă principiului bunei administrări și care impune administrației Uniunii să acționeze cu atenție și cu prudență în relațiile sale cu publicul, presupune ca administrația menționată să efectueze căutări ale documentelor la care se solicită accesul cu maximă diligență pentru a înlătura îndoielile existente și pentru a clarifica situația (a se vedea prin analogie Hotărârea din 4 aprilie 2017, *Ombudsmanul/Staelen*, C-337/15 P, EU:C:2017:256, punctele 34 și 114).

În consecință, după cum reiese din cuprinsul punctului 40 de mai sus, atunci când Comisia nu se mai poate prevala de prezumția de veridicitate a declarației sale, potrivit căreia nu se află în posesia documentelor solicitate, ea este obligată, în temeiul principiului transparenței și al obligației de diligență care inspiră dreptul de acces la documente și

implică faptul că administrația Uniunii acționează cu atenție și cu prudență, să furnizeze explicații plauzibile care să permită solicitantului accesului, precum și Tribunalului, să înțeleagă motivul pentru care nu s-au putut găsi documentele solicitate.

În speță, din decizia atacată reiese că Comisia a indicat că nu se află în posesia documentelor solicitate în pofida unor noi căutări temeinice. Ea a constatat în această privință că Regulamentul nr. 1049/2001 nu poate fi invocat pentru a obliga o instituție să creeze un document care nu există. În plus, Comisia a menționat articolul 3 litera (a) din regulament, care definește noțiunea de „document” în sensul acestui regulament, precum și articolul 7 alineatul (1) din Decizia (UE) 2021/2121 a Comisiei din 6 iulie 2020 privind gestionarea evidențelor și arhivele (JO 2021, L 430, p. 30), din care reiese că „[d]ocumentele [Comisiei] se înregistrează în cazul în care conțin informații importante care nu sunt de scurtă durată sau în cazul în care pot implica măsuri sau acțiuni subsecvente din partea Comisiei sau a unuia dintre departamentele acesteia”. Comisia a arătat că mesajele text ar fi fost înregistrate dacă ar fi îndeplinit criteriile prevăzute la articolul 7 alineatul (1) din Decizia 2021/2121. Aceasta a precizat că nu a putut fi identificat niciun document care să intre în sfera cererii de acces la documente. Prin urmare, Comisia a conchis că nu este în măsură să acorde acces la documentele solicitate întrucât nu deține niciun document care să corespundă cererii de acces.

În primul rând, Comisia s-a limitat în decizia atacată să indice că, în pofida unor noi căutări temeinice, nu a putut identifica niciun document care să facă obiectul cererii de acces la documente, fără a preciza sfera sau modalitățile acestor căutări. În fapt, ea nu a precizat în decizia atacată ce tipuri de căutări ar fi fost efectuate, nici locurile eventuale de stocare a documentelor care ar fi fost consultate.

Ca răspuns la o întrebare scrisă adresată de Tribunal, Comisia a arătat că declarația din decizia atacată, potrivit căreia a efectuat „o nouă căutare temeinică”, înseamnă că a efectuat căutări suplimentare față de cele efectuate în urma cererii inițiale. În plus, ea a arătat că, inițial, căutările s-au realizat în dosarele referitoare la negocierea contractelor privind achiziționarea de vaccinuri de către Comisie în cadrul pandemiei de COVID-19, dar că, dat fiind că aceste căutări nu au dat rezultate, secretariatul său general a intrat în contact cu cabinetul președintei Comisiei. Acesta din urmă a verificat mai întâi, pe de o parte, dacă documentele solicitate au fost înregistrate într-un anumit dosar relevant și, pe de altă parte, dacă asemenea documente puteau eventual să existe în afara sistemului de gestionare a evidențelor Comisiei.

Pe de altă parte, în anexa la duplică, Comisia a prezentat o declarație a șefului de cabinet al președintei sale care arată că „cabinetul [acesteia] nu deține niciun document care să intre în sfera cererii de acces formulate de reclamante”.

În această privință, este necesar să se arate că, în ședință, Comisia a indicat că nu este în măsură să precizeze care sunt locurile de stocare a documentelor care au fost examinate de cabinetul președintei sale. În plus, Comisia nu a furnizat nicio indicație cu privire la locurile care nu au legătură cu sistemul de gestionare a documentelor care ar fi fost consultate. În sfârșit, Comisia nu a precizat dacă cabinetul președintei sale a efectuat o căutare a documentelor solicitate în telefonul sau telefoanele mobile puse la dispoziția președintei sau dacă acestea au fost luate în considerare cu ocazia căutărilor efectuate în urma cererii inițiale și a cererii de confirmare.

Întrebată cu privire la acest aspect în ședință, Comisia a afirmat că nu este în măsură să prezinte elemente noi în ceea ce privește căutările efectuate și nici măcar să precizeze modul în care s-au desfășurat acestea și dacă președinta Comisiei a fost întrebată cu privire la existența documentelor solicitate.

Comisia susține însă că modalitățile de căutare a documentelor solicitate nu au nicio incidență asupra problemei dacă ea deținea sau nu aceste documente. Totuși, în lipsa unor explicații precise cu privire la modul în care au fost căutate documentele solicitate, instituția în cauză nu își îndeplinește obligația de a furniza explicații plauzibile cu privire la nedeținere documentelor existente în trecut (a se vedea în acest sens Hotărârea din 28 octombrie 2020, Dehousse/Curtea de Justiție a Uniunii Europene, T-857/19, nepublicată, EU:T:2020:513, punctul 97).

În consecință, explicațiile prezentate de Comisie atât în decizia atacată, cât și în cadrul prezentei proceduri în ceea ce privește căutările efectuate pentru a găsi documentele solicitate nu sunt suficiente pentru a explica în mod credibil motivele pentru care nu s-au putut găsi aceste documente.

În al doilea rând, Comisia constată în decizia atacată că Regulamentul nr. 1049/2001 nu poate fi invocat pentru a obliga o instituție să creeze un document care nu există, sugerând astfel posibilitatea ca aceste documente să nu existe sau să nu mai existe, fără a preciza totuși motivele unei asemenea inexistențe.

Ca răspuns la o întrebare scrisă a Tribunalului, Comisia a indicat, în ceea ce privește mesajele text, că acest tip de comunicări, spre deosebire de e-mailurile care au fost trimise în cadrul Comisiei, nu sunt șterse în mod automat după o perioadă rezonabilă, ci că persoana vizată le poate șterge manual. Totuși, Comisia nu a indicat dacă mesajele text solicitate au fost sau nu șterse.

În plus, ca răspuns la o altă întrebare scrisă pe care i-a adresat-o Tribunalul, Comisia a semnalat că telefoanele mobile ale comisarilor sunt în mod obligatoriu înlocuite, din motive de securitate, după o perioadă rezonabilă de utilizare. Cu toate acestea, Comisia nu a confirmat dacă telefonul sau telefoanele mobile puse la dispoziția președintei sale au fost înlocuite de la depunerea cererii de acces la documente sau dacă au fost înlocuite între căutările efectuate în urma cererii inițiale și a cererii de confirmare. Întrebată cu privire la acest aspect în ședință, Comisia a afirmat că prezumă că telefonul mobil al președintei sale a fost înlocuit de la introducerea cererii inițiale, întrucât există o normă obligatorie pentru motive de securitate. Pe de altă parte, ea a arătat că presupune că telefonul mobil pus în prezent la dispoziția președintei sale nu este același cu cel de care dispunea aceasta în aprilie 2021, dar că nu poate confirma dacă conținutul acestui nou telefon mobil corespunde sau nu cu cel al vechiului telefon mobil.

Astfel, este imposibil să se stabilească cu certitudine, pe de o parte, dacă mesajele text solicitate există încă sau dacă au fost șterse și dacă o asemenea ștergere a avut loc eventual în mod voluntar sau automat și, pe de altă parte, dacă

telefoanele mobile ale președintei Comisiei au fost înlocuite și, în acest caz, ce s-a întâmplat cu aceste aparate sau dacă au fost verificate în urma cererii inițiale și a cererii de confirmare.

În aceste împrejurări, explicațiile Comisiei, care se întemeiază pe supoziții, nu pot fi considerate plauzibile.

În al treilea rând, decizia atacată face trimitere la articolul 7 alineatul (1) din Decizia 2021/2121, urmat de constatarea că „mesajele text ar fi fost înregistrate în cazul în care ar fi conținut informații importante care nu sunt de scurtă durată sau în cazul în care ar fi putut implica măsuri sau acțiuni subsecvente din partea Comisiei sau a unuia dintre departamentele sale în conformitate cu regulile sale în materia înregistrării documentelor”.

Trebuie arătat că decizia atacată nu precizează în mod explicit dacă documentele solicitate nu se află în posesia Comisiei pentru că nu au fost înregistrate în sistemul său de gestionare a evidențelor. Pe de altă parte, aceasta nu indică în mod univoc nici dacă documentele solicitate nu au fost înregistrate deoarece nu erau importante, erau de scurtă durată și nu puteau implica acțiuni subsecvente din partea Comisiei sau a unuia dintre departamentele sale.

Comisia a arătat numai în înscrisurile sale și în ședință că mesajele text solicitate nu conțineau informații importante sau care nu sunt de scurtă durată ori care să poată implica acțiuni subsecvente din partea sa ori a departamentelor sale, ceea ce ar explica faptul că, în cadrul căutărilor efectuate în urma cererii inițiale și a cererii de confirmare, nu a fost identificat niciun mesaj text la care se referă cererea de acces la documente formulată de doamna Stevi.

Comisia susține că este imposibil din punct de vedere material să se înregistreze și să se păstreze toate documentele pe care le întocmește și pe care le primește, ținând seama de numărul mare de fișiere numerice care sunt generate de activitățile sale zilnice, și că, prin urmare, în conformitate cu politica sa internă de gestionare a evidențelor, sunt înregistrate și păstrate numai documentele care conțin informații importante care nu sunt de scurtă durată sau care pot implica acțiuni subsecvente.

În această privință, Comisia a indicat în susținerea argumentației sale, în ședință, că, în cauza în care s-a pronunțat Hotărârea din 13 noiembrie 2024, Kargins/Comisia (T-110/23, nepublicată, EU:T:2024:805), Tribunalul a arătat că, deși exercitarea efectivă a dreptului de acces la documente presupune ca instituțiile în cauză să păstreze, în cea mai mare măsură posibilă și în mod nearbitrar și previzibil, documentația privind activitățile lor, comunicările interne și proiectele referitoare la documente precum o scrisoare nu pot avea în sine o importanță sau o natură extraordinară care să justifice înregistrarea și păstrarea lor.

Trebuie amintit, după cum reiese din cuprinsul punctului 41 de mai sus, că exercitarea efectivă a dreptului de acces la documente presupune ca instituțiile în cauză să procedeze, în cea mai mare măsură posibilă și în mod nearbitrar și previzibil, la întocmirea și la păstrarea documentației referitoare la activitățile lor. Astfel, instituțiile nu pot priva de conținut dreptul de acces la documentele pe care le dețin prin neînregistrarea documentației referitoare la activitățile lor (a se vedea în acest sens Hotărârea din 25 septembrie 2024, Herbert Smith Freehills/Comisia, T-570/22, nepublicată, EU:T:2024:644, punctul 76).

De altfel, faptele din prezenta cauză se disting de cele din cauza în care s-a pronunțat Hotărârea din 13 noiembrie 2024, Kargins/Comisia (T-110/23, nepublicată, EU:T:2024:805). Astfel, pe de o parte, reclamanta din cauza sus-menționată nu a reușit să răstoarne prezumția de inexistență a documentelor solicitate, spre deosebire de reclamantele din prezenta cauză (a se vedea punctul 57 de mai sus).

Pe de altă parte, în speță, Comisia nu a expus motivul pentru care a ajuns la concluzia că nu se poate considera că mesajele text între președinta sa și președintele-director general al întreprinderii farmaceutice Pfizer trimise în contextul achiziționării de vaccinuri de către această instituție în cadrul pandemiei de COVID-19 conțin informații importante care nu sunt de scurtă durată ori care pot implica acțiuni subsecvente din partea sa ori din partea unuia dintre departamentele sale, privind un subiect referitor la politicile, activitățile și deciziile care țin de competența sa.

În orice caz, chiar presupunând că asemenea mesaje nu ar fi conținut informații importante care nu sunt de scurtă durată sau care pot implica acțiuni subsecvente din partea sa ori din partea unuia dintre departamentele sale care să justifice înregistrarea lor și, prin urmare, păstrarea lor, totuși Comisia ar fi trebuit să furnizeze explicații plauzibile care să permită să se ajungă la această concluzie.

Or, cu privire la acest din urmă aspect, pe de o parte, trebuie să se constate că Comisia nu se poate prevala numai de lipsa înregistrării în sistemul său de gestionare a documentelor solicitate pentru a demonstra că nu deține documentele respective, fără nicio altă explicație. Pe de altă parte, astfel cum reiese din cuprinsul punctelor 62-73 de mai sus, explicațiile Comisiei cu privire la ce s-a întâmplat cu documentele care au existat sau ar fi trebuit să existe în trecut sunt întemeiate pe supoziții sau pe afirmații imprecise și, prin urmare, nu pot fi considerate plauzibile.

– Concluzie

În consecință, trebuie să se constate că, în decizia atacată, Comisia nu a furnizat nicio explicație plauzibilă care să permită să se înțeleagă motivul pentru care nu a putut găsi documentele solicitate. Explicațiile date de Comisie ca răspuns la întrebările adresate în cadrul unei măsuri de organizare a procedurii și reiterate în cursul ședinței, presupunând că sunt pertinente pentru aprecierea legalității deciziei atacate, nu îndeplinesc nici ele cerințele necesare, din moment ce nu permit să se cunoască ceea ce s-a întâmplat în concret cu documentele solicitate.

Întrucât prezumția de inexistență a documentelor solicitate a fost răsturnată, revine Comisiei sarcina, după cum reiese din cuprinsul punctului 40 de mai sus, de a furniza o explicație plauzibilă care să permită să se înțeleagă motivul pentru care nu a putut găsi documentele solicitate, care ar fi trebuit să fi existat în trecut, dar care nu mai existau la data cererii de acces la documente sau cel puțin nu au putut fi găsite. Or, după cum rezultă din examinarea precedentă, în esență, Comisia s-a limitat să indice că nu deținea documentele solicitate. În aceste condiții, trebuie să se conchidă că, în speță, Comisia nu și-a îndeplinit obligațiile care îi revin cu prilejul soluționării cererii de acces la documente, astfel cum au fost amintite la punctul 59 de mai sus, și a încălcat, așadar, principiul bunei administrări prevăzut la articolul 41 din cartă.

În consecință, al treilea motiv trebuie să fie admis, iar decizia atacată trebuie anulată, fără a fi necesară pronunțarea cu privire la celelalte motive ale acțiunii și nici cu privire la cererea de măsuri de cercetare judecătorească formulată de reclamante.

Cu privire la cheltuielile de judecată

Potrivit articolului 134 alineatul (1) din Regulamentul de procedură, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată. Întrucât Comisia a căzut în pretenții, se impune obligarea acesteia la plata cheltuielilor de judecată, conform concluziilor reclamantelor.

Pentru aceste motive,

TRIBUNALUL (Marea Cameră)

declară și hotărăște:

Anulează Decizia C(2022) 8371 final a Comisiei Europene din 15 noiembrie 2022, adoptată în temeiul articolului 4 din Dispozițiile privind punerea în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 1049/2001 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 mai 2001 privind accesul public la documentele Parlamentului European, ale Consiliului și ale Comisiei.

Obligă Comisia la plata cheltuielilor de judecată.

van der Woude Papasavvas da Silva Passos

Svenningsen Truchot Mastroianni

Kanninen Schwarcz Nihoul

Martín y Pérez de Nanclares Hesse Sampol Pucurull

Stancu Nömm Kecsmár

Pronunțată astfel în ședință publică la Luxemburg, la 14 mai 2025.

Semnături

* Limba de procedură: engleza.